

CARIESSTRATEGI 2019-2024 – Redigering/Opdatering 2021

Arbejdsrapport til anvendelse af Cariestrategien

Strategien lægger op til forældreansvar og senere til eget ansvar/omsorg for tænder og mundhule. Dette gennem undervisning fra tandplejens side, hvori en vigtig del indeholder individuel forebyggelse.

1. Cariesstrategien evalueres ved hjælp af sundhedsdata.

Registreringen af tandsundhed er obligatorisk (via OCR-systemet) og omfatter årgangene 3,6,9,12,15 og 18-årige.

Fra januar 2021 omfatter den obligatoriske OCR registrering ALLE årgange fra 3 til og med 20 årige. Der skal tilbydes én årlig undersøgelse for alle 3 til og med 20 årige.

Målet er at mindst 90 % af alle årgange fra 3 til og med 15 år registreres. Samt 50 % af de 16 til og med 20 årige.

2. Tandsundhedsmål på førskolebørn, skolebørn og ungdomsgruppen:

- 3-årige til 5-årige i 2024: mindst 90 % har et def-s= 0 dvs. sunde primære tænder
- 6-årige til 9-årige i 2024: mindst 65 % har et def-s/DMF-S= 0 dvs. helt sunde tænder
- 10-årige til 12-årige i 2024: mindst 80 % har et DMF-S= 0 dvs. sunde permanente tænder
- 13-årige til 15-årige i 2024: mindst 70 % har et DMF-S= 0 dvs. sunde permanente tænder
- 16-årige til 20-årige i 2024: mindst 50 % har et DFM-S= 0 dvs. sunde permanente tænder

For opnåelse af disse mål er det af afgørende betydning, at **alle** ansatte i tandplejen samarbejder for at forbedre tandsundheden hos børn og unge via cariesstrategien.

Der lægges afgørende vægt på forældrekontakt i form af besøg/undersøgelser af børnene, så vidt muligt foregår med forældredeltagelse op til 10-årsalderen.

Indkaldelse og besøgsindhold

For de 8 mdr. - 20 årige, foretages efter følgende koncept:

Behandler	Alder	Frembrud tænder	Besøgsindhold	Pjece
Klinikassistent eller Kig.	8 mdr. 	01+01 01-01	Anerkendende og motiverende samtale med forældre. Forældrene instrueres i tandbørstning. Der vises hvor meget tandpasta der må bruges. Snak om kost og drikkevaner og mellemmåltider. Der informeres om næste indkaldelse. Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Velkommen i småbørns-tandplejen
Klinikassistent eller Kig.	14 mdr. 	04+04 04-04	Anerkendende og motiverende samtale med forældre. Tandbørstetræning: instruktion 04'erne børstes på skrå. Snak om kost/drikkevaner og brug af SUT. Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	En kærlig hilsen fra tandplejen
Klinikassistent eller Kig.	26 mdr. 	05+05 05-05	Anerkendende og motiverende samtale med forældre. Mundhygiejne kontrol. Forældre instrueres i tandbørstning på barnet. Der instrueres i skråtandbørstning på 05'erne. Fluorbehandling efter behov. Snak om kost/drikkevaner/mellemmåltider og brug af SUT. Risikovurdering – Handleplan -Behovstidspunkt for næste fremmøde. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Tandbørstning på børn

Kig. eller oplært klinikassistent	3 år 	Mellemrummet 04'erne og 05'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> . Mundhygiejne kontrol. Forældre instrueres i tandbørstning på barnet. Instruktion i skrå tandbørstning imellem 04'erne og 05'erne. Snak om kost/drikkevaner/mellemmåltider og sut seponeres. Fluorbehandling efter behov. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Pas godt på dit barns tænder
Kig.	4 år 	Kontaktpunktet 04'erne og 05'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> . Mundhygiejnekontrol. Forældre instrueres i tandbørstning. Snak om kost/drikkevaner og mellemmåltider. Fluorbehandling efter behov. Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Diplom
Kig.	5 år 	Alle mælketænder frembrudt	Undersøgelse. <u>OCR registrering</u> . Mundhygiejnekontrol. Tandbørsteinstruktion til forældre. Snak om kost/drikkevaner og mellemmåltider. Fluorbehandling efter behov. Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Tandbørstning på børn
Kig./tandlæge Planlægges af: Chef-distrikts-tandlæge	6 – 7 - 8 år 	6 - års tænder	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> Mundhygiejne kontrol. Plak-index med indfarvning. Snak om kost/drikkevaner. Forældre undervises i skrå tandbørstning på 6'eren. Er tandkronen brudt hel frem, fissurforsegles den med accept fra forældre. Risikovurdering – Handleplan – Kontrol og evt. handling på tandskiftet/tandfrembrud. Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	6-års tanden

9 årige: Tandlæge	9 – 10 -11 år 	3'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> MH. kontrol. Plak-index med indfarvning Kontrol tandskiftet og evt. behandling, palpation 3'erne, evt. røntgen, evt. BW. på indikation. Snak om kost/ drikkevaner Risikovurdering – Handleplan –Behovstidspunkt for næste fremmøde Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	Hvor sur er du
10-11 årige: Tandlæge eller Kig. Planlagt af chef-distrikts-tandlæge				
Kig./tandlæge	12 – 13 -14 år 	7'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> Mh. kontrol. Plak-index med indfarvning Gingiva-index på 6,2,1+1,2,6 og 6,2,1-1,2,6 Kontrol tandskiftet og evt. handling, evt. BW evt. 7'erne fissurforsegles Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	12-års tanden
Kig./tandlæge	15 – 16 – 17 år 	8'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> Mh. kontrol. Plak-index med indfarvning Gingiva-index 6,2,1+1,2,6 og 6,2,1-1,2,6 Kontrol tandskiftet Evt. BW. Evt. Fissurforsøgling af molarer Fluorbehandling efter behov Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunkt for næste fremmøde Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	
Kig./tandlæge	18 – 19 årige 	8'erne	Undersøgelse og <u>OCR registrering</u> Mh. kontrol. Plak-index med indfarvning Gingiva index Evt. BW. Fluorbehandling efter behov Risikovurdering – Handleplan - Behovstidspunktfor næste fremmøde Der skal indføres en PLANLAGT AKTIVITET i COSMIC.	

Kig./tand- læge	20 år 		Undersøgelse. Mh. kontrol. OCR registrering. Plak-index med indfarvning Gingiva index Eventuel tandrensning Evt. BW. Fluorbehandling efter behov Orientering til den unge omkring fremadrettet tandbehandling. Voksentandpleje med egen henvendelse.	
--------------------	--	--	---	--

Angående udlevering af brochurer: Den enkelte behandler vurderer selv, om de finder det relevant at udlevere brochurer.

- Efter hvert besøg foretages en individual risikovurdering af barnet/den unge, med henblik på fastlæggelse af næste mødetidspunkt.
- Der skal altid laves en planlagt aktivitet i COSMIC, så ingen børn/unge glemmes.
- ALLE børn og unge skal have foretaget en undersøgelse med OCR registrering HVERT år (gerne i deres fødselsdags måned).
- Det skal tilstræbes at en tandlæge undersøger børn/unge årgangene mindst hvert andet år.
- Chefdistrikstandlægen planlægger det i det enkelte distrikt efter forholdene og mulighederne.
- Af hensyn til evt. kontrol omkring interceptive ortodonti tiltag ved 9 og 12 årsundersøgelserne, vurderer tandlægen om det er en Kig. eller tandlæge der skal foretage næste undersøgelse.

Ungdomstandplejen: Fra 16 - 20 år:

Kapitel 3 § 5 Retningslinjer for Grønlandstandplejen siger:

I det omfang ressourcerne tillader det, gennemføres en systematisk behovs-orienteret ungdomstandpleje for velmotiverede unge.

Dvs.: der gives mindst én tid om året til undersøgelse og OCR registrering.

Og der tilbydes behandling hvis dette er aktuelt.

Hvis den unge udebliver fra denne, sendes samme dag en SMS til den unge: "Du glemte din tid i dag, kontakt os venligst, hvis ny tid ønskes".

Herefter ses patienten kun hvis vedkommende selv kontakter tandplejen.

De 16-20 årige indkaldes én gang hvert år til og med det. 20.ende år.

Ved udeblivelser af de 0-15 årige kontaktes hjemmet og der aftales ny tid.

Synlighed udenfor klinikkerne

Der skal iværksættes Fluorskylninger i alle bygder og skoler i distrikterne i 2019 (det enkelte distrikt sørger for dette).

I 2019 iværksættes undervisning af 6. klasser på skolerne. Kig.er og Klinikassistenter udfører denne undervisning på skolerne. Programmet skal omhandle kost/mundhygiejne/tandbørsteinstruktion / sure/søde drikke.

I 2020 iværksættes besøg i børneinstitutioner.